

ዋዕላ ኣደቲን ክራ-ኽት (Eigen Kracht) ንውልቀሰባትን ስድራ-ቤታትን¹

ብዛዕባ መጻኢ...
ብሓባር ውጥን ምድላውን...
...ብሓባር ምውሳኔን!

¹ ኣብዚ ጽሑፍ ንተባዕታይ ጾታ ዘመልከቱ ቃላት ንኸልቲኡ ጾታታት ብማዕረ ይምልከቱ።

ሓዲ ሓዲ ግዜ ሰባት ንኹሉ ነገር ንበይኛም ክገብርዎ ኣይክእሉን እዮም። ገሊኦም ኣብ ዕለታዊ ህይወት ዘጋጥሙ ፍጻሜታት ኣዝዮም ዓቕልኻ ዘጽብቡ፣ ዝተሓላለኹ ወይ ዝተደበለቑ ብምጂኖም፣ ሓገዝ ምሕታት ተመራጺ እዩ። ነዚ ብኸመይ ከተዋድዶ ትኽእል? ንኣተሓሳስኩሉ ብዝምልከት፣ ብኸመይ ጉዳይካ ባዕልኻ እናተቆጻርካዮን እናመራሕካዮን ክትቐጽል ትኽእል? ስለዚ ዋዕላ ኣይኹን ክራኹት ብዛዕባ እዚ መፍትሒ ይህብ። ዋዕላ ኣይኹን ክራኹት ኣብ ዝካየዱሉ እዋን፣ ምስ ቤተሰብ፣ ኣዕሩኽ፣ መሓዘትን እትፈልጥዎም ሰባትን ብሓባር ብምጂን ንመፍትሒ ዝምልከት ውጥን ከተዳልዉ ኢኹም። እቲ ውጥን ድማ ነፍስወከፍ ሰብ ክግልገልኩ ዝኽእልን፣ ናይ መጻኢ መምርሒ ዝኸውንን እዩ።

ማዕረ ክንድዚ ብዙሓት ብሓሳባት ክተሓባቡኩ ዝኽእሉ ሰባት ብምንባሮም ኣዝዮ ተገራሙ። ኣነ ከምዚ ኣይተጸበኹን ነይረ።”

ዋዕላ ኣይኹን ክራኹት

ዝበዘሉ ሰባት ዕንቁፋት ምስ ዘጋጥሞም ባዕላቶም ውጥን የዳልዉ እዮም። ሓዲ ሓዲ ግዜ ግን ነዚ ባዕልኻ ንኹትገብር ዘይክሰልጠካ ይኽእል እዩ። ስለዚ ድማ ኣይኹን ክራኹት፣ ነዚ ገና ንኹትገብር ምእንቲ ክትክእል ዝሕግዝ ኣገባብ እዩ። እዚ ምስ ቤተሰብ፣ ኣዕሩኽ፣ መሓዘትን ካልኦት እትፈልጦም ሰባትን፣ ከታሰ ኩሉ ነገር ብጽቡቕ ንክኸደልካ ምስ ዝገድሱ ሰባት ብሓባር ይግበር። ኣብ ሓዲ ጭቡጥን ዘተ ዘድልዮን ሕቶ ምርኩስ ብምግባር ድማ ብሓባር ይራኹቡ። ንኣብነት፡ “ጭልዑ ብወሕስነት ምእንቲ ክዓብዩ እንታይ የድልዮም? ኣነ ንገዛእኸሰይ ክኢለ ንኹነብር እንታይ የድልዮ? ኣነ ሕጂ ብዙሕ ንኹንቀሳቐስ ዓቕሚ ስለዘይብለይ፣ ብኸመይ ካብ ተነጽሎ ክከላኸል ይኽእል?” ብዛዕባ ውጥን ዘተ ኣብ ዝካየዱሉ እዋን፣ ናይ ትግባረ ውጥን ንምድላው፣ ተሞክሮታት፣ ሻቕሎታት፣ ሓሳባትን መፍትሒታትን ምስ ነንሓድሕድ ይካፈሉ።

ገለልተኛ ኣወሃሃዲ ኣይኹን ክራኹት

ኣወሃሃዲ ኣይኹን ክራኹት፣ ነቶም ኣብቲ ዘተ ዝተረኹቡ ሰባት ብሓባር ኣብ ምእካብን፣ ዘድልይ ሓበሬታ ኣብ ምሃብን ኣገዳሲ ዝኾነ ተራ ኣለዎ። ንሱ ወይ ንሳ ተሓጋጋዚ (Hulpverlener) ኣይኮነን፣ እንተኾነ ግን ነዚ ስራሕ እዚ ኣብ ዓመት ንሒዲት እዋናት፣ ኣብ ርእሲ እቲ ዘለዎ ዕለታዊ ስራሕ ብተወሳኺ ዝገብር እዩ። እቲ ኣወሃሃዲ ኣብ ትሕዝቶ ናይቲ ኩነት ጣልቃ ኣይኣትውን እዩ፣ ከምኡ እውን ትሕዝቶ ናይቲ ውጥን ዘገድሶ ኣይኮነን። ንሱ ንሰባት ናብ ገዝኦም ዝኸደም ንክሕብሮምን፣ ኣየኖት ሰባት ኣብ ምሕሳብ ዝያዳ ክሕግዙ ከምዝኽእሉ ንምሕታትን እዩ። ዝያዳ ሓሳባት ምስ ዝህልዉ፣ ብእኩ መጠን ድማ እቲ ውጥን ዝሃብተመ ይኸውን!

ኣብ ሞንጎ ተቐዋማትን ስድራ-ቤታትን ንዘሎ ጋግ ምጽባብ

ሓገዝ ኣብ ዘድልዮሉ እዋን፣ ንኹሉ ጉዳይታትን ባዕልኻ እናመራሕካዮ ንኸትቀጽል ከምዘይትኸእል ርዱእ እዩ። እቲ ናይ ሞያ ዓለም ዝተዋደደሉ ኣገባብ፣ (መብዛሕትኡ ግዜ) ምስቲ ሰባት ዝነብሩሉ ዕለታዊ ህይወት ዝጋጠም ኣይኮነን። ስለዚ ዋዕላ ኣይኸን ክራኽት ኣብ ሞንጎ ተቐዋማትን ስድራ-ቤታትን ከም ድልድል ዘገልግል እዩ። ኣፍልጦ፣ ተሞክሮን ተኸእሎታትን ናይ ሞያ ዓለም ኸኣ ምስ ናትና ሰባት ከምዝካፈል ይግበር። ንናትና ሰባት ዘለዎም ተሳትፎ፣ ኣፍልጦን ቅርበትን ድማ፣ ብመሰረት እቲ ዝተኸፈልዎ ሓበሬታ ውሳኔ ንምውሳድ ይሓግዝ። ብኸምዚ ድማ ኩሉ ሰብ ዝተሳተፊሉ ውጥን ይፍጠር።

ኣብ ሞንጎ ተቐዋማትን ስድራ-ቤታትን ንዘሎ ጋግ ምጽባብ

ገለልተኛ ኣወሃሃዲ ኣይኸን ክራኽት

ሞያዊ ዓለም

- መዋቕር ዘለዎ
- ቢሮ ክራሲያዊ
- ወግዓዊ
- መስርሓት
- ኣኼባ

ዋዕላ ኣይኸን ክራኽት

1. ሓበሬታ
2. ገና ዘይብሉ ብሕታዊ ግዜ
3. ምቕራብ ውጥን (ውሑስ ውጥን)

ናብራ ዓለም

- ብንጥፊት ተቐምጥሎ
- ቀዋሚ ዘይኮነ ዝምድናታት
- ዘይወግዓዊ
- ነጻ ዘተ
- በዓል ዕለተ-ልደት

ብምትሕብባርን ምደይጥን ዝገበር ኩሉ ሰብ ዝሳተፊሉ ውጥን

ምድላው

ኣወሃሃዲ ኣይኸን ክራኽት ንነፍስወከፍ ሰብ ብውልቁ ይዕድምን ንኹሎም ተሳተፍቲ ኣቐዲሙ ያዳልዎምን። ጽቡቕ ውሳኔ ንምውሳድ ምእንቲ ክከኣል፣ ካበዮኖት ክኣሊታት ሓበሬታ ከምዘድልይ እውን ይሓትት። እንተደኣ ድሮ ተሳታፍነት ዘለዎም ተሓጋገዘቲ ኣለዉ ኮይኖም፣ ንሳቶም እውን መብዛሕትኡ ግዜ ይዕድሙ እዮም። ኣወሃሃዲ ኣይኸን ክራኽት፣ እቲ ዘተ ኣብ ዝካየዱሉ እዋን ነፍስወከፍ ሰብ ምቕኝነት ምእንቲ ክስምዖ እንታይ ከምዘድልይ ይሓትት። ንቁልዕ - ግን ሳሕቲ ንበጽሒታት እውን - ዋዕላ ኣይኸን ክራኽት ኣብ ዝካየዱሉ እዋን ዝድግፎምን ሓሳባቶም ንኸገልጹ ዝሓገዝምን ሰብ የድልዮም እዮ። ምስ ኣወሃሃዲ ኣይኸን ክራኽት ብምምደያጥ ድማ ባዕላቶም ዝደለዎም ሰብ ክመርጹ ይኸእሉ እዮም። ብዛዕባ እቲ ናይ ዘተ ምትእኽኻብ ዝገበር ቅድመ-ምድላው፣ ብማእከላይ ገምጋም ካብ ክባቢ ሸዱሽተ ክሳብ ሸሞንተ ሳምንታት ይወስድ፣ እንተኾነ ግን ኣብ ህጹጽ ኩነታት ኣብ ውሽጢ ሓፊ ሰሙን እውን ክገበር ይኸእል እዩ! ንግስጋስ ፍጥነቲ ድማ ተሳተፍቲ እዮም ዝውስንዎ።

ሓገዝ ሰብ-ሞያ

አብ ምጅማር እቲ ናይ ዘተ ምትእኽኻብ ተሓጋገዘቲ ሓበሬታ ይህቡ። ንኣብነት ብዛዕባ ዝተዋህቦ ሓገዝ፣ ብዛዕባ ሻቑሎታት ወይ ብዛዕባ እወታዊ ትጽቢታት። እቲ ሓበሬታ ብዛዕባ ሓገዝ፣ ሐማም ወይ ሕዱር ሐማም ወይ መስርሓት ክኸውን እውን ይኸእል እዩ። ብኣገዳዲ መዳይ ሓገዝ ዝወሃብ ምስዝኸውን፣ እቲ ዝምልከቶ በዓል-ሞያ፣ ንኣብነት ሞግዚት ስድራቤት፣ ሓኪም-ኣእምሮ ወይ በዓል-መዚ ኣመክሮ፣ ነቲ ውጥን ቅድመ-ኩነት ከቐምጠሉ ይኸእል እዩ። እዚ ንኹሎም ኣብቲ ዘተ ዝተረኽቡ ሰባት ኣቐዲሙ ክሕበሮም እዩ።

መዓስን ኣበደን?

እቲ ዋዕላ ኣይኸን ክራኽት ዝካየዱሉ ግዜ ብተሳተፍቲ እዩ ዝውሰን። እዚ መብዛሕትኡ ግዜ ምሽት ወይ ኣብ ቀዳሙ-ሰንበት እዩ ዝካየድ፣ ምኽንያቱ ንዝበዘሉ ሰባት ሸዕሉ ስለዝጥዕሞም። ሓዲ ዋዕላ ከባቢ ሓሙሽተ ሰዓታት ይወስድ፣ ከምኡ እውን ዝዛዘመሉ ግዜ ኣቐዲሙ ኣይውሰነሉን እዩ። ኣወሃሃዲ ኣይኸን ክራኽት ምስ ዕዳማት ብሓባር ብምጂን መግቢን ዝስተይን ከምዝህልው ይገብር። እቲ ዋዕላ፣ እኹል ክትዛረበሉ ኣብ ዘኸእል ገለልተኛ ዝኾነ ቦታ እዩ ዝካየድ።

“ኩነታተይ ሐማቕ ከምዝነበረ ክነግር ስለዝነበረኒ ኣዝዩ ወጥሪ ተሰሚዑኒ ነይሩ።”

© 2018 UNICEF

እቲ ናይ ዘተ ምትእኽኻብ ብኸመይ ይካየድ?

- 1 ኣብቲ ቀዳማይ ክፋል፣ ተሓጋገዞቲ ሓበሬታ ይህቡን ሕቶታት ይምልሱን። ብአገዳዲ መዳይ ሓገዝ ዝወሃብ ምስክርነቲ፡ ዝምልከቶ በዓል-ሞያ ብዘዕባ እቲ ውጥን ዘቐመጦም ቅድመ-ኩነታት ብዝምልከት መብርሂ ይህቡ። ድሕሪ እዚ ዙርያ ምልውዋጥ ሓበሬታ፡ ኩሎም ተሓጋገዞቲ፡ ከምኡ እውን ኣወሃሃዲ ኣይኹን ክራኹት ካብቲ ክፍሊ ይወጽኡ።
- 2 ዝምልከቶም ሰባት ጥራይ፡ ምስ ቤተሰብ፡ ኣዕራኽ፡ መሓተን ዝፈልጥዎም ሰባትን ብሓባር ኣብቲ ካልኣይ ክፋል ዘተ ይርከቡ። እንታይ ከምዘገጠመን፡ ነቲ ኩነት ዳግም ንምዕራይ እንታይ ክገበር ከምዘለዎን ብዝምልከት ድማ ጓና ዘይብሉ ብሕታዊ ምደይጥ ይገብሩ። ዋዕላ ኣይኹን ክራኹት ዳርጋ ኩሉ ግዜ ውጥን ናብ ምድላው ዘምርሕ እዩ። እዚ ውጥን፡ ነፍስወከፍ ኣብቲ ዘተ ዝተሳተፈ ሰብ ዘጽዲቐም ስምምዓት ዝሓዘ እዩ።
- 3 እቲ ውጥን ተዳልዮ ምስተወደኸ፡ እቲ ናይ መወዳእታ ክፋል ይጅምር። ኣወሃሃዲ ኣይኹን ክራኹት እንደገና ተመሊሱ ይመጽእ፡ ከምኡ እውን ኹሎም ስምምዓት ንነፍስወከፍ ሰብ ንጹራት ምኺኖምን ዘይምኺኖምን ይሓትት። ኣብ ተሕዝቶ ናይቲ ውጥን ጣልቃ ኣይኣትውን እዩ! ብምቐጻል ዝምልከቶ ተሓጋጋዚ፡ ነቲ ውጥን ንክርከበን (ብአገዳዲ መዳይ ሓገዝ ዝወሃብ ምስክርነቲ) ንኸጽድቅን ናብቲ ክፍሊ ክኣትው ይኽእል እዩ። ሕጂ እቲ ውጥን ንዝወሃብ ሓገዝ ቀላሲ መምርሒ ይኸውን ማለት እዩ።

ድሕሪ ምዝዛም

ኣወሃሃዲ ኣይኹን ክራኹት፡ ንነፍስወከፍ ኣባል ናይቲ ዓንኬል እቲ ውጥን ከምዝወሃብ ይገብር። ኣብኡ ብተወሳኺ፡ እቲ ውጥን ብጽቡቕ ይሰርሕ ምህላዉን ዘይምህላዉን ብዝምልከት በዓል መን ተራኪቦም ክዝተዮ ምኺኖም እውን ይጥቀሱ። ብዘዕባ ኣፈጻጽ ናይቲ ውጥን ብዝምልከት፡ ነፍስወከፍ ሰብ ብኸመይ ምስ ነንሓድሕዱ እናተራኸበ ከምዝቐጽል እውን ኣብኡ ይጥቀሱ። ድሕሪ ዋዕላ ኣይኹን ክራኹት፡ እቲ ኣወሃሃዲ ኣይኹን ክራኹት ደገም ተሳትፎ የብሉን፡ ስርሒ ወዲኡ እዩ። ነቲ ውጥን ዝምልከቲ ናይ ምምራሕ ሓላፍነትን መፍትሒታትን ዋንነቲ ናይቶም ዝምልከቶም ሰብ ጉዳይ እዩ፡ እቶም ሰባት ባዕላቶም።

ምምልካት

ውጥን ንዘጽልዮም ዝተፈለዩ ብዙሓት ኩነታትን፡ ከምኡ እውን እቶም ዝምልከቶም ሰባት ነዚ ባዕላቶም ንኸገብርዎ ምስዘይሰልጦምን፡ ዋዕላ ኣይኹን ክራኹት ንምጥቓም ይከኣል እዩ። ዋዕላ ንኸካየድ ወይ ቀያዲ ዘይኮነ ሓበሬታዊ ዝርርብ ንምክያድ፡ ሰብ ጉዳይ፡ መቐርብ ወይ ዝምልከቶ ተሓጋጋዚ ምልክታ ከቐርብ ይኽል።

ኩነታት ጓል ሓፍተይ ሕማቕ ነይሩ ኢለ ሓሲብ፡ ኣብዚ ንሕና ብዛዕብኡ ገለ ነገር ክንገብር ኣለና!”

ኣብ ሞንጎና ዝያዳ
ግሉጽነት ዝመልኦ እዩ ነይሩ፤
ጓኖት ኣብ ዘለዉሉ
ካብ ዝግበር ንላዕሊ ብዝበለጸ!”

ተወሳኺ ሓበሬታ ንምርካብ ኣብዚ ዝስዕብ ተወከሱ፡ www.eigen-kracht.nl
 ሰራሕተኛታት ናይ ኣይክን ክራ-ክት ሰንትራል (Eigen Kracht Centrale) ኣብ ምሉኡ ኔዘርላንድ ይሰርሑ እዮም። ናብ ቊጽሪ ተሌፎን፡ 085 - 049 85 64
 ደውሉ ወይ መልእኽቲ ኢ-መይል ናብ info@eigen-kracht.nl ልካኹ።

ኣይክን ክራ-ክት ሰንትራል (Eigen Kracht Centrale) ዜጋታት ዝሰተፍሉን ነንሓድሖም ዝደጋገፍሉን ሰሪት ዘለዎ፤ ከምኡ እውን ዜጋታት ናይ ባዕሎም ህይወት ብዝምልከት ምስ ተቐዋማትን ትካላት መንግስቲን ኣብ ዝራኽቡሉ ክዋን ናይ ጉዳዮም መሪሖነት ሓዘም ዝቐጽልሉ ሕብረተሰብ ብምዕላም ይሰርሑ። ኣይክን ክራ-ክት ሰንትራል (Eigen Kracht Centrale) ንተቐዋማትን ሰብ-ሞያን፣ ውጥን ጉጅለ ስድራ-ቤት (ሕገ ጭልዑን መንክሰያትን)፣ ከምኡ እውን ናይ ትግበረ ውጥን (ሕገ ማሕበራዊ ዲሞክራሲ ሕገ 7ኛ ክፍል ክንክን ኣካምፎላዊ ጥዕናን) ኣብ ዝሰርሑሉ ክዋን ዲገፍ ይገብረሎም።